

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, kedd 1913. március 18.

62. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, 1 em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Iskola és tuberkulózis.

Ezelőtt hét esztendővel, amikor nálunk még senki sem beszélt róla irtunk először a lap hasábjain az erdei iskolákra, mint a gyermekhalandóság, különösen pedig a tuberkulózis-elleni küzdelem egyik legtöbbször hivatott eszközéről. Azóta sok minden történt ezen a téren — Németországban, ahol a charlottenburgi első erdei iskola után egyre-másra állították föl ezeket a humánus iskolákat.

Nálunk — ahol pedig sokkal nagyobb szükség lenne a gyermekek testi nevelésével fokozottabban törődni, mint bárhol egyebütt. — e tekintetben igen kevés történt. Pedig a statisztika és atények is nagyon sürgetnek. Évente 70—80 ezer beteg hal meg Magyarországon tuberkulózis miatt és csak az Isten tudja, hányan szereznek örökös, halálos bajt a rossz levegőjű, nedves, büzhödött, zsufolt lakások következtében? Mennyi fertőzés, mennyi vérszegénység maradna el, s hányan lehetnének egész életükön át egészségesek, ha gyermekkorukban a nap sugara érte volna őket, — amit ma a nagy házfalak, a gyárak kéményei fognak el előlük, — hányan erősíthetnék szervezetüküket ellentállóvá a legkülönbözőbb nyavalyákkal szemben, ha füst, korom és büz helyett gyermekkorukban tiszta levegőt szívhathak volna tüdejükbe?

„A Tengerpart“ tárcája.

A sátán kísért.

(Előkelően és izléssel berendezett női hálószoba. Ibolyaillat és valami különös, sejtelmes légyságot lehel a szoba levegője. Az éjszaka sötéte kellemesen vibráló, gyengén vörös félmálylyá enyhül az éjjeli lámpa vörös fényétől. Semmi sem vehető ki világosan: az árnyékok lágyan olvadnak egymáshoz és határozatlanul folynak össze a félmálylyal. A kandallóban gyenge fény piroslik ki, — már elalvó félben van a tűz és csak a zsarátnok vet néha-néha lobbot. Az Asszony hanyagul veti végig magát a pamlagon, félíg fekvő, félíg ülő helyzetben, fejcsékéjét tenyerébe rejtve. Ahogy a félmály sejteti, megkapó jelenség. Elmúlt már első fiatalságának tavasza, de azért még mindig mámoros valami nagy, öntudatlan szeretettől, amely finom ködként veszi körül alakját. Az arcán édes szomorúság ül: olyan szomorúság, amely észbontó arra, aki megszüli a legnagyobb, halálos szerelmeket. Az Asszony keble zihál, látszik, hogy valami erős indulat keríti egyre jobban hatalmába. Hirtelen felugrik a pamlagra: az ablakhoz megy, kitarja és belebámul a vak éjszakába. Nemsokára fázósan borzong össze. Betszi az ablakot, a kandallóhoz megy és

Nem csak a nagyvárosokról, a legegészségtelenebb, legromlottabb levegőjű városokról beszélünk, hanem a vidékről is. Mert a vidéki gyermek sem tölti életét jó levegőben. Csak a jobb módúakat éri ott is ez a szerenese, míg a nagy tömeg gyermeke 60—100-ad magával ül együtt az alacsony, büzös iskola-termekben, sziván ott magába a különféle bacillusok miriárdjait s aztán, hazamanve, a rosszul szellőzött, dohos, nedves szobában tölti el az éjszakát ott, ahol rajta kívül hárman, de nem ritkán hatan, heten alszanak.

Fővárosi és vidéki gyermekre egyformán ráfér tehát a szabad levegőben való állandó tartózkodás és — ami nem kevésbé fontos az erdei iskolák rendszerében — a helyes, okszerű táplálkozás. A jövő generáció erősödik ezekben az iskolákban. Nálunk egyelőre csak Szombathely városa valósította meg az erdei iskola intézményét, amely — természetesen ez másként el sem képzelhető — internátussal, bennlakással van egybekötve. Azok a gyermekek, akik leginkább rászorulnak. éjjel-nappal az erdőben vannak, a megfelelően épült helyiségekben, a kevésbé betegek csak bejáró növendékek. Az erdei iskolában tartózkodott negyvenöt növendék, tehát az iskolai szünet idején, május 15-től október 15-ig. Ezen idő alatt minden gyermek ötször kapott bőséges mennyiségű, jó táplálékot. Reggelire, tízóraira és oszonnára 3—3 deciliter tejet kenyérrel; ebédre ötször hetenként húsetelt és főzeléket, kétszer tésztát. A bennlakók ezenkívül vacsorát is kaptak. Valamennyi növendék

tűzet szit, még lejjebb esavarja a lámpát — aztán megint végig diul a kereveten. Kifáradt. Szemei szépen lecsukódnak. A sötét háttérből hirtelen előtűnik — nem tudja honnan csöppent oda — a Sátán alakja. Sokáig nézi az alvó Asszonyt. A kandalló ráeső fényénél tisztán kivehető, amint vörös mellényes, bő fekete ruhájában az Asszony felé lopózik. Arcából szinte emberfeletti értelmet lehe kiolvasni, de van benne azért valami megmagyarázhatatlan, kellemetlen titokzatosság — amitől visszariadunk. Számtalan barázdából összerakottnak látszik az arca és amint az Asszonyt nézi és a gyönyörűségtől kéjesen eltlík — szinte eltorzul. Lassan odasompolyog az Asszonyhoz és kimondhatatlan gyöngédséggel csókolja meg kezét. Az Asszony mintha álomból rezzenne fel.)

A Sátán: Csókolom a kezecskéit... Ezeket a kis galambfőhár kacsókat.

Az Asszony (riadtan): De az istenért! Hogy jön ide?! Ilyen szokatlan időben... Nem értem!

A Sátán (megfogja erősen a kezét és a szemé közé néz): Hivott, hát jöttem!

Az Asszony (zavarban van): Én hivatam... En, én? Hát igen... Nem is tudom elgondolni... Én hivatam!

A Sátán: Igen, hivatam! Vagy maga azt hiszi, hogy én csak az olyan hivatást értem meg, amelyik szóval vagy írásban történik? Oh, dehogya! Maga most látni kívánt, vá-

kapott fehérneműt és tornaruhát; a meghülés elleni védekezésre loden-gallért. Kiváló sulyt helyeztek arra, hogy valamennyi gyermek egyformán edződjék és erősödjék; e célt szolgálták a napi hidegviz-lemosások a torna- és tüdő-gyakorlatok, kerti munka és szlőjd, valamint az evés utáni fekvőkurát

A charlottenburgi iskolában, amelyet különben minden kulturnemzet pedagógusa és iskola-orvosa tanulmányoz, még szebb az eredmény. Itt hat hónapig tartózkodnak a gyermekek a szabadban s a 240 növendék közül 25 százalék gyógyul s 62 százaléka pedig javul évente.

Ugyanezt nálunk is meg lehetne csinálni, ha egyelőre primitívebb módon is. A tavaszi és kora őszi hónapokban az iskola kivándorolhatna az erdőbe a legkisebb faluhelyen is. A nagyobb városok pedig mindjárt felállíthatnak erdei iskolájukat, internátussal egybekötve, hiszen nem kerül az olyan sokba.

Ezzel kapcsolatban legalább az iskolába járó gyermekek és nagyobb ipartelepeken dolgozó munkások számára be kellene hozni a tuberkulózis kötelező bejelentését. Ha ezt általánosságban nem is lehet minden kire érvényes módon keresztül vinni mint azt tavaly Anglia mondotta ki, legalább az iskolába járó tuberkulotikusokat és az ipartelepek betegeit tessék számon tartani a hatóságnak. Hiszen rettenetes még elgondolni is, hogy a kis egészséges gyermek micsoda állandó veszedelmekben forog csak azért, mert senki nem törődik azzal, hogy a vele együtt élő tuberkulotikusok szeparál-

gyakozott utánam és én ezt megéreztem. A maga csodálatos, bübajos lelkének édes rezgéseit felfogta az én lelkem: bizonyosság rá, hogy ime itt vagyok!

Az Asszony (egy kiesit összeszedi magát): Maga okos ember, maga előtt nem tudok hazudni. Hát igen, bevallom: magára gondoltam. Csodálatos szavai rabul ejtették lelkemet. Mem tudtam magát kiverni a fejemből. De ne csodálkozzon rajta, ha meglepődtem. És különösen érzem magam. Hiszen olyan különös és meglepő a maga látogatása...

A Sátán: Belátok a lelkébe! (Mosolyog.) Tudom, mitől fél! Megnyugtatom: nem lephetnek meg bennünket. Az ajtók be vannak csukva. Hangtalan csukódtak be utánam. Nem háborgathat senki. És ha háborgatna — rögtön eltűnnék, olyan gyorsan, mint a hogy előtűntem...

Az Asszony: Kivántam látni, de azért így egyedül szinte félek magától...

A Sátán (nyomatékkal): Hiszen éppen azért kívánt, mert egyedül volt. Mert jól tudja, hogy egyformák az álmaink, amiket lopva szövíünk. Megremeg a lelke, ha tekintete az enyémmel találkozik. A mi lelkeink rokonok. És maga még sohasem érezte annyira, mint most, hogy szüksége van egy jóbarátra egy megértő lélekre, akinek elpanaszolja minden baját. És én is úgy éreztem, hogy szükségem van a maga kis fehér kezecskéire

tassanak. Sajnos, ott még nem tartunk, ahol Anglia, amely 36 millió koronával járul hozzá erdei iskolák, szanatóriumok és dispanzsairek segítéséhez, sem pedig speciális orvosokat (tuberkulózis officereket) nem alkalmazhatnak évi 12.000 korona fizetéssel, akik minden praxis helyett csak iskolákat, műhelyeket ellenőriznek, s felülvizsgálják a betegek otthoni kezelését. De néhány erdei iskola felállítására nekünk is telik, a hova a szerencsétlen betegek kiküldhetők volna. Egyelőre csak a betegek, de majd ha a gyermekeinkre is fogunk annyi gondot fordítani, amennyit a saját érdekünkben kellene, — majd az egészségesek is. És akkor, az évente hat-hét hónapot érdeken töltő generáció talán alapja lehet az egészséges, komoly, nálunknál minden tekintetben különb jövő nemzedéknek.

— Törvény a magántisztviselőkről. —

A kereskedelmi minisztérium ipari törvény-előkészítő-bizottsága ama szociálpolitikai törvények sorában, amelyekkel már hónapok óta foglalkozik, napirendre tűzte a törvényalkotást a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyairól. Régi mulasztása a magyar kormányzó hatalomnak, hogy ez a kérdés, amely napirenden van immár tíz esztendő óta, mindeddig nem jutott dűlőre. A magyar társadalmi, a szociálpolitika faktorait ebben a nagyfontosságú kérdésben az 1896-ban alakult Magántisztviselők Országos Szövetsége mozgatta meg, ő készítette 1900-ban nagyarányú memorandumot, amely kiterjedt a magánalkalmazottak életviszonyainak mindenmű részletére. Ennek a memorandumnak az alapján készültek 1901-ben és 1907-ben a kereskedelmi kormány törvénytervezetei a magántisztviselők jogviszonyairól és az a törvénytervezet, amelyvel a minisztérium kodifikáló bizottsága foglalkozik, esetleg az elvekhez és a modern szociális politika követeléséhez bizonyára hozzáalkalmazódik. A magántisztviselők kivánsága arra irányul, hogy a jogviszonyaikra vonatkozó törvény akkor kerüljön komoly parlamenti tárgyalásra, amikor normális viszonyok lesznek a

— ha ezek végig simitának homlokom: megnyhülne lelkem mindent felperzselő, önmagát elemészto, retentő tüze.

Az Asszony (végigsimitja a Sátán homlokát): No, megkönnyebbült? (Szégyenkezve): Istenem, mit tettem? Mit gondol magam most már énrolam...

A Sátán: A gondolat?! A gondolat magában még nem sokat ér. Hányszor gondoltam én arra, hogy nekem ezt az édes asszonyt szeretnem kell! Szeretnem kell lelkem olthatatlan tűzével. Szeretnem úgy, a hogy még ember asszonyt nem szeretett. Hadd pusztítson el ez a vihar. Megérdemlem. És még sem mertem magára gondolni... Pedig hányszor remegett meg keze az enyémben és hányszor gondolt arra, hogy otthagya, esókolni hagyja — de nem tette meg. Pedig akarta. És ez nekem minden boldogságom. Higyje el, a tett mindig boldogság. A tett sohasem fontos. A vágy, az akarat — ez a boldogság. Hát mondja: lehet-e nagyobb gyönyört elképzelni, mint ahogy én itt tartom remegő kis kezét az enyémbe és esodálatos, soha nem érzett érzések korbácsolják fel vérünket. Ez a boldogság... Vágyakozni az alma után, de nem szakítani le soha. Ez a vágyakozás az egyedüli szép az életben. Ezért érdemes élni.

Az Asszony: Szépen beszél... Lássam, én is így gondolkozom. Én is így érzek. De lásam, a vágy, a titkos akarat nagyon sokféle. Szinte eltéved az ember közöttük. Én vágytam maga után és mikor itt volt — megijedtem: sokszor az ember maga sem tudja, hogy mire vágyik...

A Sátán: Mert nem akarja tudni. Mert nem meri bevallani önmaga előtt. A lélek legfinomabb sejtései az öntudatunk alatt rej-

parlamentben és kontradiktórius lesz a parlamenti tárgyalás. És az érdekelt társadalmi osztályok másik kivánsága, hogy a jogviszonyoka szabályozása magában foglaljon minden részletet, magabafoglalja a munkaidő és a zárás órájának a rendezését is. Külön törvény nem kell ezekről a kérdésekről, hanem egységes törvényalkotás, a jogviszonyok minden részletére kiterjedő.

A Skodra kalandja.

—o—

A Hamidije tűzvonalaiban.

A napokban irtunk a törökök legendás cirkálójáról, az immár történelmi nevezetességű Hamidije cirkálóról. Akkor a humor köpenyegébe bujtottuk sorainkat, de a figyelmes olvasó a sorok közül bizonyára kiolvasta azt a komoly részt, hogy a Hamidije szereplésével a szövetséges balkán hadseregnek komolyan számolni kell. Ez az egy hajó nagyobb galibát okoz, mint száz papíron levő haditerv. Raulif, a parancsnok, nem tervez, hanem villámgyorsasággal cselekszik. Szinte eszünkbe juttatja a dícsőséges 48-as idők egyik legnagyobb hőst: Bem apót. Ő is gyors tettek embere volt. Emlékezzünk csak vissza, hogy gyors egymásutánban mit művelt Raulif parancsnok a Hamidijével.

Egy januári éjjelen villámsebes repüléssel átsuhant a görög blokádon és egymaga nekiment Szíriának. A legszebb görög hajó egyikét, a Macedoniát, a fenékre lökte és elűnt. Aztán elrontott még négy görög hajót. Aztán üldözőbe vette a montenegrói trónörökös hajóját. A hét elején babonás rémület tört ki Durazzóban; a szemhatáron megjelent a Hamidije és bombázta a várost. Aztán San Giovanni di Medua előtt termett és ott csinált zavart. A karesu hatalmas török hajó, harsogva szántja a végtelen tenger vizeit, egyszer egy napfényes délelőttön csillan föl fehér fedélzete Durazzo körül a távolban, egyszer pedig sötét, viharos éjszakán suhannak el imboj-

tózik. De ne legyen nagy, ne hunyja be szemét a világosság elől. Egy ilyen esodálatos, forró, káprázatos szép asszonynak fényben kéne fürödni. A szeretet tűzének kellene körülesókolnia bársúlyos testét, lelkét. Égni, lobogni a vágyakozás tűzében. Látja, a férje itt hagyta. És önkéntelenül is reám gondolt elhagyatottságában. Elhagyta a férje? Hát mikor volt magával?! A férje mindig többször és többször fogja itt hagyni. Nem veszi észre, hogy meguntta magát? A közönséges férfiaknak ez a közös jellemvonásuk: hamar betelnek szeretetükkel, mert tulajdonképpen nem is tudnak szeretni. Hát szerette magát valaha a férje? Leszakította, mint egy illatos rózsát. És örömet talált a leszakításában, mert nehéz volt megkapni. Hát ez a szeretet? Ha szerette volna, nem kívánta volna meg magától, hogy szeretet nélkül szeresse őt... De a férje csak a maga esodálatos testét kívánta. Mit törődött ő a lelkével? A testét pedig már meguntta. Most már új élvezetek után vágyik. Maga is csak egy élvezeti cikk volt a szemében. Előtte olyan az egyik asszony, mint a másik. Pedig, ha tudná, hogy kicsoda maga? Látja, vannak másforma férfiak is. Olyanok akik csak egyszer tudnak szeretni. Akik méltók az olyan asszonyhoz, mint maga. Hiszen aki megérti a maga lelkét, aki előtt feltárulnának titkai: minden pere új gyönyört hozna és a szeretetnek nem lenne más vége csak a boldog halál: az örök élet. Örök élet a maga szerelmében.

(A Sátán egészen közel hajol az Asszonyhoz, akit már elkápráztatott beszéde. Füléhez hajol és így suttog. Az asszony mind jobban átadja magát a annak a kábulatnak, amelyet a Sátán szavai keltettek fel-

gő lámpásai a szíriai partok mellett, viszont máskor a nyílt tengeren egyszer csak golyót kap a bordájába egy görög hajó, és a matrózok keresztet vetve halálsápadtan dadogják a török hajó nevét. Hol itt, hol ott bukkann föl, mint egy esodálatos rém, mint egy külön kis világ, amely kiemelkedett a háborúból, és a maga maroknyi matróz-seregével izgalomban tartja az egész világot.

A San Giovanni di Meduában történt események folytán foglalkozunk ismét a Hamidije esodás harci dícsőségével. Mert azon hajók között, melyek a Hamidije vakmerő attakját elszenvedték, volt az Ungarocroata Skodra gőzöse is, amely tudvalevőleg rendes járatában érinti San Giovanni di Meduát.

A Skodra tegnap reggel érkezett vissza Fiuméba és itt azonnal jelentette Zagabria kapitány, hogy mikor a Hamidije cirkáló San Giovanni di Meduát ágyuzta, ő is a kikötőben tartózkodott a Skodrával, de a veszélyből sértetlenül került ki.

A Tengerpart munkatársa beszélt a Skodra egyik tisztjével, aki ezeket mondotta:

— Március 10-én hajnalban senki semmi gyanusát nem sejtett, mikor váratlanul, mintha az égből pottyant volna le, előttünk termett a Hamidije. Nem telt el öt perc és hullottak a lövegek. A Skodra előtt hét görög gőzös volt s ez mentette meg a pusztulástól. A Hamidije esodálatos biztonsággal dolgozott. Minden lövése talált. Alig ocsudtunk fel a meglepetésből, mikor két görög hajó erősen oldalra billent és gyorsan sülyedni kezdett. Ezeket nem is lehetett megmenteni. De megsérült a többi görög hajó is, úgy, hogy csak gyenge védekezésről lehetett szó, támadásról azonban nem. Nagy sokára a szerb parti ütegek is megszólaltak, de minden eredmény nélkül, mert a Hamidije alig egy-egy pillanatra állt egy helyben. Folyton manővrozott. A városba is kildtek a törökök néhány golyót, de hogy milyen sikerrel, azt nem tudom. Mi másnap elhagytuk a veszedelmes kikötőt.

A Skodrának ez nem az első kalandja.

benne.)

Az Asszony: Ugy-e, maga olyan férfi, aki úgy tud szeretni? És szeretett már, talált el valakit, aki méltó lenne ilyen nagy szeretetre?

A Sátán: Igen, találtam! (Forró esókita forrnak össze ajkalk.) Magát, a mindenemet, boldogságomat, életemet!

Az Asszony: Mit tett, Istenem? Nem szabad! Nem szabad ennyire mennünk... Hisz ez máris bűn!

A Sátán: Bűn? Hát ugyan ki ellen? Hát bűn szeretni? A férje — hát férje ő magának? Maga okos asszony, tudja, hogy mi a bűn. Hiszen hozzáerőszakolták! És ő elfogadta a szerelmét — csak úgy, ajándékképpen. Magának joga van a szeretethez, egy ilyen asszonynak, mint maga, szeretnie kell. Szeretni úgy, ahogy még asszony nem szeretett. Mert maga küllomb mindnél Maga az enyém. Enyém a teste, a lelke! (Átöleli az Asszonyt és forró esókokkal árasztja el arcát, kezét, nyakát és egész testét.) Ugy-e, az enyém, ugy-e, hogy az enyém esábos, forró teste, epedő, szomjas ajka?

Az Asszony (mintha álomból ébredne fel): Hát maga is testemet kívánja? Hát maga is csak a testemet szereti. (Sírni kezd.) Istenem, Istenem, mit tettem!! A kis fiam, a kis fiam! Hogy fogom megcsókolni a kis fiamat?

A Sátán: A síró asszonyt nem szeretem. (Magas alakja a háttér sötétjébe olvad. Az Asszony most már esendesen piheg a partlagon, nem gyötrik kínzó álmokképek. A tűrtulós lobbant és kialvó fényéből ráesik egy sugár az Asszony arcára és glóriával vonja be esodálatos szomorúságát.)

Vóith György.

A legutóbbi albán forradalom idején San Giovanni di Meduánál a török és az albán löflegek golyózápora közé került, de szerencsére nagyobb baj nélkül menekült meg. Azután az olasz-török háború alatt a Bojana folyón érte egy incidens. Mint emlékeztet a Skodrát olasz hajónak néztek a törökök s puskatüzzel fogadták. Akkor több golyó furódott a hajóba s az egyik csaknem eltalálta a kapitányt, a visszapattanó golyók pedig két matrózt megsebesítettek. Most a Hamidije körmei közül szabadult ki. Reméljük, hogy ezentúl már békében hagyják a sok kalandon átesett Skodrát.

Ujdonságok.

—«0»—

Tájékoztató.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino pubblico) nyitva van este 9 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevarde-on.)

— Klotild főhercegnő diszkertje Villa Giuseppe (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a enséges család távollétében hétköznapokon reggeltől 10-ig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe csak a haditengerészeti akadémia parancsnokságának speciális engedélyével tekinthető meg.

— Arizshántógyár, a papirgyár, a kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányóság ad ki belépőjegyeket.

— Személyi hírek. Kálmán Gusztáv kereskedelmi államtitkár tegnap Fiuméba érkezett és innen tovább utazott Lovranába. Sztérényi József v. b. t. t. nyug. államtitkár tegnap családjával Lovranába érkezett.

— A kis főhercegek kirándulása. Tegnap délután a kis László főherceg és Zsófia főhercegnő az Előre jachton kiránduláson voltak. Ő fenségeik este 8 órakor tértek vissza.

— Hiába várták Lukácsot. Értesítés szerint tegnap kellett volna Abbáziába érkezni Lukács László miniszterelnöknek és nejeének. A László gőzös állott készen a kikötőben, Weinhardt Gusztáv pénzügyigazgató és Minach Antal h. révkapitány pedig az állomásra is kimentek, de hiába, mert Lukács nem érkezett meg. Erre a Lászlót visszarendelték.

— A kizárt munkások gyűlése. A Danubius-gyári munkások szombat délutáni gyűlésén több szónok beszéde után határozati javaslatot fogdtak el, amelyben tiltakoznak az indokolatlan kizárás ellen. A rendőrség mintegy 60 főnyi rendőrcsapatot vezényelt ki, beavatkozásra azonban nem volt szükség, mert a gyűlés a legnagyobb rendben folyt le.

— A gyűlés után a munkások a gyárba vonultak, ahol felvették bérüket.

— A szerb exminiszterelnök és nejeének temetése. Az elhunyt Vuics Mihály dr., volt szerb miniszterelnök s római szerb nagykövet, valamint öngyilkossá lett nejeének szül. Terzibaski Angjela bárónőnek holttestét tegnap délután 3 órakor nagy részvét és érdeklődés mellett szállították ki a pályaudvarra. Már délután 3 órakor több ezer főre

menő közönség lepte el Susáktól kezdve a flumei pályaudvarig vezető utvonalat. A temetés később egy kicsit s csak félőtkor ért a két gyászkoesi a görögkeleti templomhoz, ahol a két holttestet beszentelték. A gyászkoesik előtt plüsz-vánkoson vitték Vuics Mihály érdemeit, majd egy susáki dalárda haladt és gyászdalokat énekelt. A gyászkoesi után haladt Kuranda Emil szerb konzul teljes díszben. Azután több száz ember következett, akik a tragikus véget ért házaspárt a pályaudvarig kísérték. Itt a két holttestet a Belgrád felé induló vonatra tették. A temetési költségeket a szerb kormány viseli.

— Visszaadott látogatás. Wickenburg István gróf v. b. t. t. kormányzó ma délután visszaadta Gassenmayer Oszkár ellentengernagynak, a haditengerészeti akadémia új parancsnokának látogatását.

— A trónörökös Miramaréban. Triesztből jelentik: Ferenc Ferdinánd királyi herceg, trónörökös tegnap családjával két hónapi tartózkodásra miramarei kastélyba érkezett. Az állomáson csak az állomáshivatalnokok voltak jelen megérkezésükkel, mivel a trónörökös nem óhajtott hivatalos fogadtatást. Ferenc Ferdinánd és családja gyalog mentek az állomásról a parkon keresztül a kastélyba.

— Posta- és távirdai kinevezések. A kereskedelmi magy. kir. miniszter kinevezte Lonesár Mihály, Braunstein Gyula, Gauden János és Bertossi Pál flumei postatisztek postafőtisztekké a VIII. fiz. osztályból a VII. fizetési osztályba. Follért Károly posta- és távirda vezérigazgató Lászlóczky Gyula, Pálfi József, Pataki Antal, Schwarz leitner Hugó és Noosmann Béla segéd-tiszteket, segédellenőrökké nevezte ki. Ezenkívül Csop Mária kiadónő másodosztályu kezelőnévé lépett elő.

— A Magyar Kör márciusi ünnepe. Lélekemelő módon folyt le a Fiumei Magyar Körnek szombaton este rendezett március 15-iki ünnepe. A Deák-szálló nagyterme teljesen megtelt közönséggel. Ott láttuk többek között Kankovszky Ferenc miniszteri tanácsos, korományszóhelyettes, Weinhardt Gusztáv miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, Manasteriotti Heliodor miniszteri osztálytanácsost, Brandenstein báró tengerészeti hatósági segédhivatali igazgatót, Dardi Vazul városi tanácsvezetőt stb.

A műsor első száma, a magyar tanulóifjúsági zenekarnak néhány szépen eljátszott magyar dala volt. A zenekar tagjai Nagy, Kubányi, Farkas, Kósa F., Kósa G., Kern, Lisitzky, Majcenics, Szegota és Török a betanulásra rendelkezésre állott rövid időt tekintve igen szép és elismerésre méltó munkát végeztek. Fürst Ödön bankhivatalnok szavalta el azután a „Talpra magyar“-t, majd Kiss József polgári iskolai tanár mondotta el gyönyörű magyar ünnepi beszédét, mely a jelenlevőkre mély hatást gyakorolt. A Scaramelli nővérek által eljátszott „Souvenir de tristesse“ volt a műsor következő száma. Scaramelli Jozsefn hegedűművész ez alkalommal is bebizonyította, hogy igazi istenáldotta művész, aki tökéletességgel kezeli hangszerét. Egy tiz éves kis leány Welicska Erzsike, a polgári leányiskola első osztályának növendéke szavalta el ezután bravuros közvetlenséggel s igen ügyesen a „Magyar leány imája“ című verset. Ezt követték a tanulóifjúsági zenekar által eljátszott „Kumucz dalok“ mely után Adametz Mici k. a., Albertoni énektanár növendéke, adott elő két szép énekszámot. Különösen a „Temetőben szól az ének“

c. dal koloratur részeivel lepte meg a hallgatóságot, amely nem is fukarkodott lelkes tapsáival. Az operanékesnői pályára készülő, kellemes hangú urileány előtt tanulmányai befejezetével bizonyára igen szép művészi pálya fog megnyílni. Adametz k. a. énekét zongorán Vértes (Weisz) Margit, egy bájos fiatal leány kísérte, a ki ugyan a számban, mint a reakövetkező melodráma zongorarészében, valamint az önállóan eljátszott magyar dalegyvelegben megmutatta, hogy igazi hozzáértéssel és kitünő technikával kezeli a zongorát. Váradi Antal „Petőfi a Hortobágyon“ c. melodramájának szövegét Hajdu József szavalta el őszinte nagy hatással, míg a hegedűkíséretet Biró Kálmán, a kitünő hegedűjátékos látta el. Az utóbbi ráadásul a „Keresem az Istent“ című érzéssel teli hallgatót játszotta el igazi művészi tökélyvel. Végül a közönség az ifjúsági zenekar játéka mellett állva elénekelte a Hymnuszt.

Mondanunk sem kell, hogy a műsor minden egyes száma lelkes tapsokat váltott ki a közönségből. A szereplő hölgyek mindegyikének díszes virágcsokrot nyújtott át a figyelmes rendezőség. A szépen sikerült ünnepélyt a körhelyiségben tánc követte.

A termet Ederer-Burger Gyula, a Deák szálló tulajdonosa ingyen engedte át, sőt a hazafias célra való tekintettel a világitásért sem fogadott el semmit. Eme előzékenységért a Fiumei Magyar Kör lapunk útján hála köszönetét nyilvánítja a népszerű szállodásnak.

— Török-May grófnő Fiumében. Rendkívül érdekes vendége volt szombaton Fiumének és vasárnap Abbáziának. Török May grófnő, aki — mint a lapok részletesen megírták — megszökött férjének, az egyiptomi alkirálynak a háreméből, szombaton délután az Ungaro-Croata gőzösén Fiuméba érkezett. A hajóról egyenesen a Specchi kávéházba hajtatott, ahol megozsonnázott. A grófnő, úgy látszik — jól lehetett informálva a helyi viszonyokról, mert a pincéernél a tulajdonos Pausi Emil után tudakozódott, akit még pesti rendőrfelügyelő korából jól ismer. Pausival sokáig elbeszélgetett a kis szökevény, aki a hárem esendességéből újra visszavágyott a nagyvilági élet zajába. Elmondotta, hogy az utóbbi időben halálra unta magát és bár férje igen kedves ember és minden figyelmével elhalmozta, mégsem tudta elfeledni azt a kacagó, bohém világot, amelyben nevelkedett. A grófnő a 6 órai hajóval Abbáziába ment, ahonnan vasárnap auton utazott tovább Magyarország felé.

— Romlott takarmányrépamag. A múlt nyári és őszi szakadatlan esők okozták hogy a répamagot a legtöbb termelőhelyen nem bírták szárazon betakarítani, hanem ott csirázott ki a földjén. Az ilyen mag sohasem fog répát teremni, mert nagyobb részben ki sem kel, s ami kevés még kicsirázik, az sem bír elég termőeréllyel, hogy rendes répát fejlesszen, hanem ujjnyi vékonyságn gyökeret fejleszthet csak. Ember emlékezet óta még soha sem került annyi megbizhatatlan, gyengén csirázó és kevert répamag forgalomba, mint az idén. Gazdáink helyesen fognak cselekedni, ha répamag beszerzése alkalmával a legszigorubb irásbeli jótállást követelik az eladó részéről csiraképes és fajazonosság tekintetében. Ahol nem tartja majd a gazda szem előtt ezen óvatosságot, ott azt kockáztatja, hogy az állattartását katasztrófával határos bajok érhetik. Amint egyébiránt halljuk, a földművelésügyi minisztérium szintén készül állást foglalni ez ügyben.

— **Az elégett kisleány.** Legutolsó számban közöltük, hogy a Cernik-házban, egy kis gyermek a tűz áldozata lett. Az esetre vonatkozólag még a következő részleteket közölhetjük: A 12 éves Zorca Mikulincich és idősebb nővére szokás szerint korán keltek. Mialatt a szülők távol voltak, az idősebb leány, mint minden nap, ma is tüzet rakott és azután tejért ment el, hugát a kályha mellé ültetvén. A kisleány szerencsétlenségre a széken elaludt és így nem vehette észre, hogy a kipattant szikrától ruhája tüzet fogott. Mire a szerencsétlen gyermeket a fájdalom felébresztették, már késő volt, anynyi erővel sem rendelkezett, hogy a szomszédokhoz fusson, utközben esett össze. Az odahívott orvos a súlyosan sebesült menthetetlennek találta. Kérésre rá a kis leány kiszendvedt.

— **A Corso mozgófényképszínházban** ma, hétfőn este „A nyomorultak című szenzációs mozi dráma harmadik felvonása van műsoron. A negyedik, illetve utolsó felvonás holnap és holnapután kerül színre. „A nyomorultak egyes felvonásai mellett más kitűnő mozi darabok kerülnek előadásra.

— **A kikötőből.** Márc. 17. Érkezett: Anna olasz gőzös Cataniából, 11,792 láda narancsesal; Edoardo Musiol osztrák gőzös Triesztből üresen.

Indult: Nagy Lajos magyar gőzös Glasgowba, 1250 tonna fával, 70 tonna cukorral, 150 tonna árpával és 150 hordó fakivonattal; Orseolo olasz gőzös Calcuttába, 3250 tonna cukorral.

— **A hét fertőző betegségei.** A városi tiszt. főorvosi hivatal jelentése szerint Fiume városban és kerületében március 10-étől 16-áig a következő fertőző betegségek fordultak elő: 1 bárányhimlő, 1 vörheny, 16 kanyaró, 2 difteritisz, 2 hastífusz. Vörhenyben 1, difteritiszben 1 és hastífuszban 1 halálozás történt. A környékről 1 szamárhögőst és 1 vörhenyest szállítottak be.

— **A hazárdjáték ellen.** A rendőrség tegnap éjjel razziaát rendezett s ez alkalommal kilenc hazárdjátékost állították elő a rendőrségen. A rendőrség a razziaát többször meg akarja ismételni.

— **Rendőri brutalitás.** Tegnap délelőtt fél 11 órakor épületes jelenetek voltak szemtanúi az Adamich-mólón sétálók. A 124. számú rendőr egy magyar munkást, aki a sürgős-forgást nézte, minden ok nélkül elzavarni igyekezett. A munkás, aki nem tud olaszul, természetesen nem tett rögtön eleget a rendőr indokolatlan parancsának, mire a bátor 124-es megfogta és a kabátjánál fogva kezdte ráncigálni. A mit sem vétő munkás magyar nyelven élénken tiltakozott, de minél többször ismételte, hogy hagyjon békében, nem tettem én magának semmit, a rendnek kiváló óre annál erélyesebben és tapintatosabban éreztette hatalmát. Végre — a hivatalos hatalom nagyobb diésőségére — bevitte a munkást a rendőrségre. A pompás jelenetet több magyar uriember is végig nézte, akik rendkívül megbotránkoztak a rendőr basáskodásán és követték őt a rendőrségre. Itt erélyesen kikelt az ellen, hogy műveletlen közrendőrök válogassák meg, hogy ki sétálhat az Adamich-mólón. De tiltakoztak az ellen is, hogy rendőrök okozzanak botrányt és veszélyeztessék a békés polgárságot. A munkást igazolás után elbocsátották, de mi főleg arra vagyunk kíváncsiak, hogy mikor bocsátják el véglegesen az ilyen 124-eseket, akik csak arra jók, hogy a rendőrséget uton-utfélen kompromittálják.

— **Rejtélyes támadás.** Szombaton este a via Valseurignén szolgálatot teljesítő rendőr egy eszméletlen, vértől borított emberre akadt. A rendőr mentőkért telefonált, akik az eszméletlen embert a kórházba szállították. Az orvosok megállapították, hogy súlyos sérülései vannak. Hogyan szerezte ezeket — rejtély. A rendőr három siető fiatal embert látott az uton. Azt hiszi, hogy ezek

támadták meg a szerencsétlen embert, akit a fatörzsszel összeverték. A gyanúsítottakat a rendőrség elfogta s most vallatják őket.

— **Elítélt lilimotipró.** A törvényszék ma kéthavi fogházra ítélte Mentés Ignác zalamegyei születésű napszámost, aki a február 16-án a Corso 18. számú házában Spengher Róza 3 éves leánya ellen erkölcsetlen merényletet kísérelt meg.

— **Autóbaleset.** Tegnap délután egy automobil a Via Castello és via Fiumara sarkán kormánytörés következtében felfordult. Az autóban csak a soffőr ült, aki szerencsére csak kisebb horzsolásokat szenvedett. Az autó erősen megrongálódott.

— **Gondatlan anya.** Zele Mária 30 éves munkásasszony három hónappal ezelőtt örizetlenül hagyta a lakásán három éves Gyula nevű fiaeskáját, aki anyja távollétében a tüzhely mellett játszadozott, úgy hogy ruhája tüzet fogott. A fiúcska súlyosan megégett, és néhány óra múlva meghalt. Zele Mária ellen gondatlanságból okozott emberölésért emeltek vádat. Ma tárgyalta az ügyet a törvényszék, amely a tanuk kedvező vallomása után három napi fogházra átváltoztatható 60 korona pénzbüntetéssel sújtotta, de az ítélet végrehajtását a novella alapján felfüggesztette.

TÖZSDE.

	Márc. 15 zárlat	Mai árf. 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	826.—	825.—
Osztrák hitelrészvény	631.—	631.—
4%-os koronajáradék	82.65	82.50
Osztr.-magy. államvasut	705.—	704.50
Jeizálogbank	433.50	432.—
Lezámitóibank	508.50	510.—
Hazai Bank	280.—	280.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	567.75	567.—
Rimamurányi	722.50	721.—
Salgótarjáni	751.—	748.—
Közuti Vasut	651.—	651.—
Városi Villamos	367.—	368.—
Adria	536.—	—
Déli Vasut	114.—	—
Magyar Cukoripar	2870.—	—
Rizsgyár	3890.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	11.34	11.27
Buza októberre	12.07	11.97
Rozs 1913 áprilisra	9.42	9.37
Rozs októberre	9.40	9.39
Tengeri májusra	7.46	7.47
Tengeri júliusra	7.75	7.73
Zab áprilisra	9.35	9.31
Zab októberre	8.37	8.32
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	631.—	631.—
Magyar hitelrészvény	825.—	825.—
Osztrák magyar államvasut	704.25	704.—
Déli Vasut	114.—	113.50
Alpesi	1057.—	1056.—
Skeida	841.50	839.—
Osztr. koronajár.	84.25	—

Fiumei és triezsti értékek:	Legutóbbi körök átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	104.—
Litorale Bank és Takaréksz.	210.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Inefficienter” tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1450.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1195.—
Orient tengerhajózási társ. ex.	1400.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	2100.—
Magyar Olajgyár	1900.—
Austro-Americana	202.—
Navigatione Libera Triest	265.—
Osztrák Libyd	646.—
Stabilimento Tecnico	567.—
Ampelca Széziparoló Rt.	9350.—
I. Trieszti Rizsgyár	412.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	916.—
Spalato Portland Cement	405.—
Assicurazioni Generali Nap.	425.—
Riunione Adriatica	916.—
	4050.—

Telefon — Távirat.

Viharos népgyűlés.

BUDAPEST, márc. 17. Tegnap délután folyt le a Vigadó nagytermében az ellenzék és a szociálista párt együttes népgyűlése. A terem szorongásig megtelt. Elnökké Justh Gyulát választották, társelnökök lettek: Garami Ernő, Springer Ferenc és Vázsonyi Vilmos. Justh Gyula kijelentette, hogy a gyűlésnek az a célja, hogy újra fogadalmat tegyenek a küzdelem lankadatlan folytatására és hogy addig el nem hagyják a zászlót, amíg a megsértett jogrend helyreálltva nincs. Utána Springer Ferenc beszélt, aki igen élesen támadta a kormányt. Mikor a sópanamát érintette, Jeszenszky Gellért rendőrtanácsos félbeszakította. Óriási zaj, láрма kerekedett erre. Sűrű közbeszólások nyeltek el a rendőrtanácsos szavait.

— Panamázni, lopni, csalni szabad, de beszélni róla tilos!

— Be kell sózni a rendőrséget is!

— Lukács a rendőrség sóbálvány!

— Rendőri asszisztenciával lopnak!

— Fogják el a tolvajokat! Mit akarnak itt, ez nem a munkapárt, itt becsületes emberek vannak!

Springer újra szólni kezdett és ismét Lukácsot támadta. Jeszenszky ekkor is félbeszakította. Leirhatatlan láрма kerekedett.

— Dobjuk ki a rendőrséget! Korrupt banda! Egyenruhás cinkosok! — ordították a rendőrök felé. Vázsonyi felállt és erélyesen kikérte a rendőrség okvetetlenkedését és a szólásszabadság korlátozását.

Springer után Apponyi Albert, Zichy Aladár, Buchinger Manó és Vázsonyi Vilmos szólaltak fel, amely után a harc folytatását célzó határozati javaslatot egyhanglag elfogadták.

Innen a Petőfi szoborhoz vonultak, majd az egész tömeg elkísérte Justh Gyulát a lakásáig. Később apró tüntetések voltak, a rendőrség is közbelépett, de baj nem történt.

Justh Gyula a kormány ellen.

BUDAPEST, márc. 17. Az Est egy munkatársának Justh Gyula ezeket mondotta Lukács László legutóbbi nyilatkozatairól: Ha igaz az, amit Lukács mond, hogy 1913-ig nem lesznek választások, akkor mi 1913-ig folytatjuk a harcot a nemzet nagy ügyéért. Meglehet azonban, hogy ez az állítás csak ama olyan ravasz örmény fogás, a munkapárt tagjainak az összetartására. Pedig ők maguk is belátják, hogy csendőri rendőrszorongással, meg detektívhadddal nem lehet tovább kormányozni. A kormánynak pusztulni kell helyéről, mert a kormány még a kerületek beosztásával sem fog az ellenzék közt zavart támaszthatni.

A horvát kérdés előtérben.

ZÁGRAB, márc. 17. Dr. Tomasic volt horvát bán Olaszországból hazaérkezett és sűrűn érintkezik politikai barátjaival. Ebből azt következtetik, hogy a horvát kérdés megoldása lesz a május elején összeülő parlament első teendőinek egyike. Tomasic jelentése első teendőinek egyike. Tomasic jelentése első teendőinek egyike. Tomasic jelentése első teendőinek egyike.

Felmentett ügyvédjelölt.

BUDAPEST, márc. 17. Dr. Wagner Károly ügyvédjelölt az Ujpesten megjelent „Nép” című újságban a véderőtörvények szentesítésekor „Feisőges Ur!” címmel hosszabb cikket írt. Az ügyészesség királysértés miatt perbefogta Wagnert, akit azonban az esküdtszék Nagy György dr. védelme alapján ma felmentett.

1913. III/18

Fáklyásmenet a német császárnak.

BERLIN, márc. 17. Vilmos császár tiszteletére tegnap este nagy fáklásmenetet rendeztek. A menetben 10 zenekar vett részt.

Meggyilkolt pékmester.

TEMESVÁR, márc. 17. Ma hajnali 5 órakor két baltaesapással meggyilkolták Grucics Kajetán pékmestert. A gyanu egy elbocsátott alkalmazottra irányul, akit a déli városban elfogtak.

Vérvád.

PRAGA, márc. 17. A közeli Kolin közlegényben kiújult a vérvád meséje. Parlik Mária eselédleány, aki Weiszberger Izrael kereskedőnél szolgált, március 7-én eltűnt és Hrabovszky Kázmér katolikus hitoktató, a Hrabovszky család leányával volt, azt híresztelték, hogy Parlik Mária a zsidók öltöztette. A rendőrség megállapította, hogy a leány az Elbába ugrott. Kolinban nagy az izgatottság, mert a keresztényszocialisták erősen kihasználják a zsidók ellen a vérvád meséjét.

Vasuti szerenestlenség.

LEMBERG, márc. 17. Tegnap délután két órakor egy tehervonat a mozdonyvezető ügytelensége következtében Mosiska állomáson egy vesztelő vonatba ütközött. A szerenestlenségnek 3 halottja van.

Bányászsztrájk.

SOPRON, márc. 17. A brembergi szénbánya összes munkásai beszüntették a munkát. A munkások a rossz bánásmód és alacsony bérek miatt elégedetlenek. A sztrájkoló munkások, akik nagyrészt osztrák illetőségűek, elhatározták, hogy elhagyják Magyarországot. A magyar bányászok egy része a jövő hét folyamán szintén kivándorol Németországba és Ausztriába.

A leszerelési kommuniké orosz todaléka.

BECS, márc. 17. Az a közlemény, melyet a P. T. I. az Ausztria-Magyarország és Oroszország kormányai által a kölesönös leszerelés ügyében megállapított kommunikérel kapcsolatban nyilvánosságra hozott, a sajtóban olyan kommentárokról adott alkalmat, amelyekben az orosz külügyminiszternek illojális eljárás miatt tesznek szemrehányást. Ezekkel a publicistai fejtegetésekkel szemben meg kell állapítani, hogy a kérdéses ügyben hivatalos jellege csakis a Fremdenblattban március 12. és 13-án közzétett kommunikéknek és ugyane lap március 12-iki vezércikkének van és hogy e közlések egyikeben sincs olyan megállapítás, amely maga után vonhatta volna a fentemlített vádaskodást.

A Hamidié.

BECS, márc. 17. A Hamidie újabb anti-vári kalandját itt úgy magyarázzák, hogy ha a török hajó öt, szerb csapatokat szállító hajót erősen megrongált és egy hatodik hajót teljesen megsemmisített, akkor egyelőre szerb erősítés a Skutari alatt álló seregnek nem várható. A görögök meg fogják fontolni, hogy kitegyék-e bombázásnak legjobb hajóikat. A szerbek sem fognak sokáig töprengeni rajta, hogy segítőcsapataikat visszatartsák. Bizonyára a tönkrement szállítóhajók fedélzetén volt ágyú és lövészer is és az ezeknek a hajóknak a fedélzetén volt legénység sem menekült veszteség nélkül.

KONSTANTINÁPOLY, márc. 17. Hir szerint a Hamidie kapitányának a győztes kapitányi címet fogják adományozni.

ALEXANDRIA, márc. 17. A Hamidie tegnap délelőtt 10 órakor befutott Alexandria kikötőjébe.

Ifju törökök mozgólódása.

PÁRIS, márc. 17. A Matin konstantinápolyi tudósítója jelenti, hogy az ifjutörökök ismét erősen mozgólódnak. Kialtványt bocsátottak ki, hogy ha a kormány átadja Drinápolyt, akkor a török hadihajók bombázni fogják a fővárost és ugyanakkor a esztendőszai sereg is Konstantinápoly ellen vonul.

A görögök elfoglalták Számoszt.

ATHÉN, márc. 17. Az athéni távirati ügynökség jelenti, hogy a görög csapatok Számosz-szigetet a lakosság óriási lelkesedése mellett elfoglalták.

Betegek és sebesültek.

BELGRÁD, márc. 17. Hivatalos jelentés a belgrádi kórházakban 1054 beteg és sebesült katonát ápolnak.

Sukri pasa lemondott Drinápoly parancsnokságáról.

BERLIN, márc. 17. A Lokalanzeiger jelenti Párisból: Konstantinápolyból ma érkezett jelentések szerint Sukri pasa, Drinápoly védője, betegsége miatt a parancsnokságról lemondott. Ezt a ténnyt a kapituláció előjelének tekintik. A halálos kimenetelű kolera-esetek aggasztóan szaporodnak.

Szkutari osztroma.

CATTARO, márc. 17. Az egyesült szerb és montenegrói csapatok bombái tegnap felgyújtották Skutari egy részét, amely lángokban áll. Az ostrom kettőzött erővel folyik és bizonyosra vehető, hogy a törökök hamarosan kapitulálnak.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesitem nagyrabecsült rendelőimmet, hogy tanulmányutamaról megérkeztem, magammal hozván a legdivatosabb angol- és francia szövet-mintákat. Ezekkel a legkényesebb igényeknek is meg tudok felelni. Kívánságra a mintákat házaknál is készséggel bemutatom.

Nagyrabecsült rendelőim szives partifogását kérve, maradok teljes tisztelettel

Juhász Pál, férfi-szabó

Via A. Manzoni 3. szám I. emelet.

A legajánlatosabb fiumei szállók:**„Deák” szálló**

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

„Margherita” mozgó

Via Alessandro Manzoni 3

Hetenként háromszor

új, fényes műsor!

Nagyságos Lehoczy Victor tengerész hadnagy urat, akinek címe előttem ismeretlen, felkërem, hogy engem felkeressen.

KOŽIŠEK szabó.

Mélyen szomorodott szívvel jelentjük, hogy szeretett családfőnk

Fried Károly

életének 57-ik évében, boldog házasságának 23-ik esztendejében, hosszú szenvedés után ma hajnalban kilehelte nemes lelkét.

Temetése holnap, kedden március 18-ikán délután 2 órakor megy végbe a Viale Francesco Deák 60 számú gyászházból.

FIUME, 1913 március 17-én.

özv. Fried Károlyné szül. Pollak Hermina
mint neje.

Ella, Lucia, Fery, Henrik gyermekei

özv. Kaufman Katharina szül. Fried
nővére

Kallós Johanna szül. Fürst.
nevelt leánya.

Áldás és béke poraira!

A Fiumei Chevra Kadisa (Izraelita Szentegylet) mély megdöbbenéssel tudatja, hogy sok éven át buzgó választmányi tagja

Fried Károly ur

fiumei kereskedő folyó hó 17-én hajnalban életének 57-ik évében kisenvedett.

Az elhunyt földi maradványait kedden, a hó 18-ikán délután 2 órakor kísérik a Viale Francesco Deák 60 számú gyászházból utolsó útjára.

Emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk őrizni!

FIUME, 1913. március 17-én.

A Fiumei Chevra Kadisa
elnöksége.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

ABBAZIAI FÜRDŐVENDEGEK ABBAZIARÓL.

ABBAZIA, márc. 16.

Tudja Isten, hogyan keletkezett, de általában nagyon rossz hire van Abbaziának. Már több kupléban is kicsufolták, Budapest, meg egyenesen divatban van rossz viccet faragni róla.

Szidják — azután csomagolnak és lejönnek egy pár hétre Abbaziába. Mindig többen szidják és mindig többen látogatják.

Mi lehet ennek az oka? Miért szidják a szép asszonyok, akik pedig ugyancsak jól érezhetik magukat itten. Nem ügyel rájuk senki; szép kiránduló helyek, elhagyatott sétányok és sok minden egybek vannak.

Azután miért szidják a leányok? Hiszen milyen sokan férjhez mentek már abbaziai ismerősükhöz. Ezért inkább a fiatalberek szidhatnák, de azok meg milyen jó parhiéket csinálnak, meg hány szép asszonynak esavarják el a fejét vagy viszont, ami szintén nem rossz.

Végül Abbazia maga is gyönyörű hely. Pompás, vegetációju, gyönyörű fekvésű, ahol sok beteg talált már gyógyulást.

Miért szidják mégis? Ugy gondoltam, legjobb lesz, ha egy pár fürdővendéget: szép asszonyt, szép leányt, urakat — akik legjobban szidják és leghüségesebben felkeresik Abbaziát — megkérdezek. Nyilatkozzanak Abbaziáról. Azt hiszem, igen érdekesek lesznek a válaszok, ha a kérdezettek — őszintén válaszolnak. (Márk.)

— **Ezer koronát nyerhet óránként.** Ezzel a sokatmondó címmel érdekes, magyar nyelvű könyvecske jelent meg mostanában Abbaziában. A kis lovacska (Le petit chevaux) játékot ismerteti, majd egy pár játék-módszer van benne leírva, amelylyel — ugymond — nyerni lehet. Általában nem sokat érnek az ilyen szisztém-könyvek, ebben a könyvecskében azonban mégis igen ügyes számítással van egy pár olyan játék-módszer leírva, amelyben tényleg igen sok a valószínűség. Azok, akik a játékot játszani szokják, igen jó hasznát vehetik e könyvecskeinek.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:
(Hótes arrivés hier:)

Baron Róbert Wien	Grand H.
Balogh Katarine Budapest	V. Herkules
Bobarevic György Breka	Lackner
Bodor Margit Budapest	V. Jolanda
Bruck Miksa Temesvár	P. Breiner
Burian József Wien	Kolb
Beres Eliza W. Neustadt	Volosca 23
Biró Kati Lugos	Strand H.
Benedek Andor dr.	Kolb
Berthold Gáborné Budapest	V. Drazica
Böhmlaender Ábrahám München	Evang Pferrhaus
Bernard Ferenc Leibnic	V. Agram
Raizner Ljudevit Zágráb	V. Orlanda
Branovel László	Slatina
Bernstein Ilona Bécs	V. Jeanette
Berger Mór dr. Budapest	V. Drazica
Csukási Ilona Budapest	Lederer
Chachs Louise Amstettem	Westphal
Czuczka Ignác Wien	Speranza
Czermach Anna Prága	V. Zrinski
Cech Jarosláv Königfeld	V. Szemre
Compen Emilia Páris	V. Herkules
Craemer Agata Soneberg	Grand H.
Dávid Simon Torda	H. Bristol
Düvell Henrik Kempton	Speranza

Deutsch Ignác Lugos	Strand H.	Ruzmunska Vanda Lemberg	Triglav
Deutsch Dávid Budapest	V. Gutenberg	Rosenberg Karoline Recz. N. Ö.	Antonienh.
Dindar Béla	Hermitage	Rosenthal Ignác Wien	Mahler
Dobling Bettina Wien	V. Sahie	Redlich Gusztáv Wien	Al Mare
Engelhardt Fanny Rodsich	Grand H.	Renard Paula Wien	V. Orlanda
Fischmann Berta Igló	Wienerheim	Focý Ella Lemberg	V. Drazica
Fehér Dániel Budapest	Westphal	Faragó Rezső Arad	Juliana
Fischer H. dr. Grác	P. Fischer	Schnitzer Leopold Wien	V. Virginia
Fodor Samuné Budapest	Melania	Siedek Paula Wien	V. Stiglic
Friedmann Karl Wien	Lederer	Sobah Josefina Krusica	H. Union
Futsch August Wien	H. Bristol	Samu Salamon Lugos	Strand H.
Feldmar Adolf Wien	Stefania	Sfara József Rashnice	V. Londr
Frankl Mór Budapest	Residenz H.	Sackberger József Budapest	Lederer
Guttman Zsigmond Budapest	Szegő	Salzberger Ede Nagybossány	Lederer
Grünfeld Gusztáv Budapest	P. Grosz	Schorrer Ernő dr. Wiesenberg	Lederer
Groszmann Jakab Budapest	H. Bristol	Simon Salamon Tövis	Mahler
Gewitsch Ignác Wien	Quarnero	Strübing Johanna Cassel	Persich
Goldschmidt Zsigmond Baja	Quitta	Sedlosek Karl Brüx	H. Bristol
Dr. Görög Adolfné Budapest	Al Mare	Simon S. Wien	P. Breiner
Glucksam József dr. Wien	V. Sahie	Somenschein J. Wien	P. Breiner
Gerlóczy Béla Kassa	V. Augusta	Schapiro C. Wien	P. Breiner
Golez Margit Budapest	V. Jeanette	Salezberg Berta Wien	P. Grosz
Hranicka Stefanie Bécs	Ailce	Sáfrán Laura Lemberg	Speranza
Heinrich Róza Bécs	Armonia	Szenes Miksa Budapest	Antonienh.
Herczka Zsigmond Wien	V. Petra	Seidl Betti Recz. N. Ö.	Al Mare
Hering Nóra	Wienerheim	Schlesinger Leopold Budapest	Seeuranst.
Hoffmann Betty Zágráb	Wienerheim	Schay Béla Losonc	Savoy
Hegner Zsófia Wien	V. Nina	Shapary György grófnő Taksony	Juliana
Hajkova Anna Rashnice	V. Londr	Sambo Antal Budapest	V. Augusta
Hegedüs Árpád Budapest	H. Bristol	Stuber Kazimir Dabrova	V. Georg
Hajdu Antal Budapest	Quarnero	T. Chetianu Románia	V. Jolanda
Hevesi Iván dr. Budapest	Quitta	Unger Olga Budapest	Quarnero
Illits Kornél Budapest	Hofbrau	Ujházi Ede Budapest	V. Regina
Jerabkova Antonia Prága	V. Londr	Urbansky Max Varsó	Szegő
Kufler Róza Budapest	P. Grosz	Varga István Budapest	P. Plesch
Kumpe Klementine Cassel	Persich	Vadas S. Fiume	V. Londr
Khun Vencel Wien	Grand H.	Vovra Anton Prága	Kolb
Kan Angela Postojna	H. Bristol	Visnikarné Ljubljana	Wienerheim
Krausz Lajosné Wien	H. Bristol	Weiss E. Bécs	Grand H.
Krausz I. dr. Budapest	Juliana	Weinersheim Wilhelm Nürnberg	V. Augusta
Krafft Ebeny Elli bárónő Amstetten	V. Stiglic	Wamoreczka Sidonia Wien	Zdenke
Kahl Lujsa Dresda	H. Union	Wollhofer Rudolf Salzburg	Kurhaus
Kaneler A. Podgrad	Residenz H.	Zahlbruckner Paul Marburg	V. Londr
Kögler Ferenc Wien	Residenz H.	Zsivkovits Miklós Grác	P. Márk
Dr. Kajdaesyné Budapest	P. Grosz	Zselka Clementina Galicia	Szegő
Kern Johanna	V. Erminia	Zolnay András Wien	Mahler
Katzner Cecília Krakkó	V. Arabella	Zbigniew Tychowsky Viktor Lemberg	
Kertész Emil Budapest	V. Arabella		
Kertész Emil Budapest	V. Jeanette		
Kohn Irén Bécs	V. Londr		
Kulich Karl Nymburg	V. Hausner		
Keszler Grete Zágráb	Juliana		
Keppich Zsigmond Arad	Triglav		
Koztowitzka Józefina Bécs	Grand H.		
Leist Hugó Berlin	Quarnero		
Lichtschein Sámuel Budapest	Westphal		
Ivány Gyula Budapest	Speranza		
Lichtmann Maxné Budapest	V. Drazica		
Lányi Ernő Ujpest	Wienerheim		
Mischeu Ferenc Bécs	V. Elena		
Mischek Paula Wien	Wienerheim		
Munder Kaete Zágráb	V. Nina		
Mermelstein Mór Szolyva	Westphal		
Mészöly Kálmán Budapest	Varglien		
Marconnyi Mártha bárónő Krems	V. Georg		
Müller Miksa Teplíc	Residenz H.		
Masa J. Brno	Hofbrau		
Mátrai Anton Budapest	V. Zrinski		
Maresch Anna Prága	Zdenke		
Mattersdorfer Mária Budapest	V. Jeanette		
Mayer Paula Bécs	Café Central		
Neiger Jakab Budapest	P. Márkus		
Nadel Jakabné Budapest	Lederer		
Nengroschl József dr. Wien	Antonienhof		
Nissl Hans Budweis	Janette		
Neinberfer Erzsé Budapest	V. Fair Home		
Neumann Amália Bécs	Lederer		
Offner Izidor Krakkó	V. Pepina		
Olozevska Julia Ptok	V. Elena		
Pfeiffer Grete Wien	H. Union		
Podreka Ivánka Obzor	H. Union		
Petric Olga Slivje	H. Union		
Petric Mária Golac	Cesky		
Pulpan Karl Vrsovice	Westphal		
Porkoláb J. Budapest	P. Grosz		
Patzner Sámuel Wiskole			

Hotel Slatina, Abbazia

A Slatina-fürdővel szemben a katonai gyógyház mellett. Előkelő családi ház. Szobák ellátással s anélkül, nagy étterem, kert, magyar és francia konyha. Villanyvilágítás. Mérsékelt árak. Telefon 101. Tulajd. Lackner Fanny.

APOLLO SZINHÁZ

Igazgató: TROPFAUER ÁRMEN
Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville és az Imperial szálló közötti utcában).

Marcus 15-től 31-ig.

naponta este fél kilenc órakor.

Teljesen új műsor

Perisiane vendégjáték

6 első rendű attrakció és a többi ujonnan szerződött tagok fellépte kezdete 8.30 órakor.

és a többi szerződött tagok.

Előadás után kabaré szabad bemenettel.

KÖZGAZDASÁG.

Magyar Keleti Tengerhajózási R.-T.

A Magyar keleti tengerhajózási részvénytársaság hajói közül Attila gőzös ausztrália-fiumei útján érintette Perim kikötőjét, Augusta Főhercegnő gőzös bahia-blanca-marseillei útján érintette St. Vincent kikötőjét, Erdély gőzös fiume-akyab-i útján érintette Perim kikötőjét, Gróf Tisza István gőzös utban van Fiuméből Ausztrália felé, Hieronymi gőzös Newportban rakodik Fiume részére, József Ágost Főherceg az adriai tengerben rakodik Ausztrália részére, Károly gőzös ragoon—fiumei útján érintette Colombo kikötőjét, Kelet gőzös Galatz és Konstantinápoly között teljesít szolgálatot Sulina és Konstanza kikötők érintésével, Kossuth gőzös fiume—moulmein-i útján érintette Perim kikötőjét, Orsova gőzös moulmein—fiumei útján érintette Colombo kikötőjét, Turul gőzös Ausztráliában rakodik ki.

Az Adria Magyar Királyi Tengerhajózási Részvénytársaság hajói közül az Adria március 13. óta kirakodik Tangerban kifele (szakafrikai vonalon). Az Andrassy Károly március 12. óta kirakodik Triesztben. Az Arad március 12. óta kirakodik Triesztben. Az Arpad Porto Maurizióban rakodik hazafelé B vonalon. A Balaton március 13. indult Bordeauxból Cardiffba. A Báro Fejérváry március 11. indult Newportból Velencébe. A Baross március 13. óta Valenciában rakodik Rotterdam és Anversz részére. A Báthori március 12. indult Fiuméből Catania, Messina, Milazzo, Algir, Oran, Spanyolország és Glasgowba. A B. Kemény március 13. indult Bahía Blancából Sharpnessbe. A Buda II. március 2. óta kirakodik és berakodik Glasgowban Malta, Velence, Trieszt és Fiume részére. A Carola Szirakusa és Malta között közlekedik. A Deák március 13. indult Palermóból Bordeaux és Rouenba. A Duna március 5. rakodik Cardiffban Velence részére. A Jókai március 14. haladt el Gibraltár mellett Braziliába menet. A Kálmán király március 8. Swanseaban rakodik Velence részére. A Kassa Barcelonában rakodik Valencia részére A vonalon. A Kolozsvár március 14. óta Triesztben rakodik szakafrikai vonalon. A Lederer Sándor Genuában rakodik Marseille és Spanyolország részére A vonalon. A Matlekovits január 3. óta kirakodik a marokkói kikötőkben. A Mátyás király február 14. óta javítás alatt áll Fiumében. A Nagy Lajos március 11. óta rakodik Fiumében Malta, Benghazi, Tripolis, Rouen és Glasgow részére. A Rákóczy Messinában rakodik Marseille és Spanyolország részére A vonalon. A Stefania március 14. indult Fiuméből Trieszt, Gibraltár, Liszabon, Leixoes és Bordeauxba. A Szápáry Messinában rakodik Nápoly és Marseille részére B vonalon. A Széchenyi Milazzóban rakodik hazafelé A vonalon. A Szeged március 12. haladt el Gibraltárnál Velencébe menet. A Széll Kálmán február 19. óta kirakodik Polában. A Szent István március 9. óta kirakodik és berakodik Santosban Fiume és Trieszt részére. A Szent László Fiumében rakodik Marseille és Spanyolország részére. A vonalon. A Tibor március 12. óta kirakodik Leixoesban, onnan Londonba megy. A Tisza március 12. indult Burrianából Malta, Trieszt és Fiuméba szakafrikai vonalon. A Zichy március 14. indult Triesztből Marseillebe B vonalon. A Zrinyi Nápolyban rakodik hazafelé A vonalon.

A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási Rt. igazgatósága a márc. 29-én tartandó közgyűlésen felhatalmazást kér új részvények kibocsátására. Az alaptőkeemelés 2 millió korona.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körüli felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

Megérkeztek már a Szőnyegek és függönyök

Szines szövet-függönyök páronként 7.- koronától feljebb

Gyapot-étamine függönyök garantált színek párja K. 13.50

Kiváló alkalom axminster-szőnyegekben 175x250 K. 25.-, 200x300 K. 36.-

Bonne femmes tüllből rávarrott mintákkal drbja K. 4.-

Ágytakarók tüllből rávarrott mintákkal 220x330 drbja K. 11.50

Plüs asztalterítők rávarrott mintákkal drbja K. 17.-

Cheniglia lambrequin drbja K. 7.60

Gazdag választék juta-zsineg-tapestry-velour és xylo futókban, ágyelőkben, teljes garnitúrákban, szövet- és csipkefüggönyökben, bonne femmes, stores és brise-bise-ben.

Óriási választék a következő minőségű szalón-, ebédlő- és hálószoza szőnyegekben:

Gyapju Tapestry Velour

(a nagybecskereki szőnyeggyárból)

Axminster Argaman

és kézzel előállított szőnyegekben

Tisztelettel

WEISS M. FIUME Corso 11 Trieszt Corso 9 Bécs IX.

Szabott árak!

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.
Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak

1 szelvény 7 kor.
1 szelvény 10 kor.
1 szelvény 15 kor.
1 szelvény 17 kor.
1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K-ért, szintugy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamgarnt, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Magyar vendéglő FIUME

Riva Szápáry 6. Telefon 11-49 szám. Elismert kitünő magyar konyha. Tisztán kezelt fajborok. Állandóan frissen csapolt kőbányai sör. Minden magyar itt találkozik! Tengerre nyíló szobák olcsó áron.

Modern kényelemmel felszerelt lakások még kiadók mostan épülő új házakban.

Értekezni: I. Dubravčičnál Via Petrarca 6. a dohánygyár mögött. Telefon 5-54.

„Imperial“ kávéház

Fiume, Deák korzó, a régi szakszerű vezetés alatt

! újból megnyílt!

Kifogástalan kávéházi italok és ételek. Előzékeny kiszolgálás.

Esténiéknél Zsolnay Vilmos elsőrendű cigányzenekarának hangversenye.

Járdas féle

vendéglőt átvetttem. Kitünő magyar konyha és italok. Havi előfizetések ellátásra elfogadtnak.

POHL JANOS, vendéglős. Via Valscurigne 1012. sz.

Két szobából és konyhából álló lakás

kerestetik. Ajánlatok a lap kiadóhivatalába.

LINOLEUM

!! RITKA ALKALOM !!

Új küldemény érkezett Linoleum-szőnyegekben, bordúrral és lémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50	darabja
200x250	"	K 14.—	"
200x300	"	K 17,—	"

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-kint Kor. 2.50.

Padiók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume
CORSO 6.

Tungstram
drótlámpa

huzott dróttal.

! Elpusztíthatatlan!

Egyedüli magyar izzólámpa!

Gyártja az
Egyesült Izzólámpa és Villamossági

R. P. Ujpest 4.
Sürgőnycim: „Ampére“ Ujpest.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

Via Caraccioli 12. II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb- ápolás (manicur, pedicur) villamos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefon 11-89.

Wetzler Testvérek azelőtt **Gondrand Testvérek**,
Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek,
Trieszttől Bécsig. Közvetlen fuvardíjtelek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

ROSENBERGER B.

és Testvére butorrktára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504.

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásviz. Természetes szénssavval telítve fertőző betegségeknek, étvágyzavaroknak és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatású.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

HOTEL LIBURNIA

közvetlen a kikötőnél. - Elegánsan berendezett, tengerre nyíló szobák. Olcsó penzió. Egész éven át nyitva. Café-restaurant a házban saját kezelésben.

Kawa-Santal-Kapszulák kitűnő szer húgycsőfolyás kankó, herelob, hólyaghurut és idült fehérfolyás ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció ezzel egyidejűleg használva. Orvosiilag ajánlva. 1 üveg 1 kor. 60 fill.; ehhez egy fecskendező férfiagnak vagy nőknek 1 kor. 50 fill. Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmulthatatlan hatású testszaggatásoknál, reuma-, csuszfej-, fogfájásnál és bőrvizketegségnél. 1 próba üvegce 40 fill. 1 nagy üveg 1 kor. 50 fill.

SKRIBANEK K. M. gyógyszertára a „Kereszt“-hez,

Temesvár, Erzsébetváros, XIV., Hunyadi-ut 30.

Viszontelárusítók jól fizetve.

LUSSINGRANDE egyetlen

magyar háza

Café - Restaurant Szalay

Igen olcsó árak. Billiárd. Különböző hírlapok. Különlegesség: Münchener Hofbräu.

ETTEREM

LUSSINGRANDE.

NARODNI DOM

Villásreggeli, ebéd vacsora. Nagyon olcsó árak, frissen csapolt sör.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a zonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. sfb.

Eladó vagy bérbeadó

teljes berendezéssel együtt Portorében a „ZAGRAB“ SZALLODA

Felvilágosítás Suesics Szilviánál Portorében kapható.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - társaság.

F I U M E.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztasáért a gyár kezkeskedik.

Fiatal magyar szolgát

40-50 korona havi fizetéssel felvesz „A Tengerpart“ kiadóhivatala.

Klemencsics Károly

Telefon 951. FIUME Corso 12. sz. Vasutdijszabási és szállítási iroda

(Alapított 1892).

Elvállal mindennemű helyi és tengeri szállításokat előnyös feltételek mellett. Fuvarlevéltisztogatást és díjkülömbözetek visszkérését